

- Må ta økende ansvar for tjenestene

1. desember tiltrer Kim Edgar Karlsen stillingen som fagsjef i Norsk psykologforening.

Foto: Scanpix

Psykologforeningens nytilsatte fagsjef mener at psykologenes samfunnsposisjon tilsier at de i økende grad selv må ta ansvar for hvordan tjenestene fungerer.

TEKST

Per Halvorsen

PUBLISERT **31. august 2020**

EMNER **Spesialisthelsetjenesten**

– Det er ingen «råtten bærebjelke» i psykisk helsevern. Slike karakteristikker er egnet til å skremme.

Det er den nytilsatte fagsjefen i Norsk psykologforening, Kim Edgar Karlsen (f. 1979), som snakker. Fra 1. desember stiller han på jobb i Psykologforeningens sekretariat i Kirkegata 2. Karlsen kommer fra jobben som konstituert avdelingsleder ved voksenpsykiatriske avdeling på Diakonhjemmet sykehus. Det er på Diakonhjemmet han har hatt storparten av det han kaller sin «faglige oppvekst»: På ruspoliklinikken,

som assisterende avdelingsleder, poliklinikkleder og nå altså som konstituert på toppen av voksenavdelingen.

Til sammen er det blitt 14 yrkesaktive år i ulike psykologposisjoner, siden han for et par tiår siden konverterte fra journalistikken etter at redaktøren han jobbet for i Tønsberg blad, anbefalte ham å skaffe seg en fagutdanning.

«Offentlig helsevesen har aldri ytt mer helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester enn i dag.»

Kim Edgar Karlsen

Byråkrat

– «Å skrive kan du jo», fikk jeg beskjed om. Og dermed endte jeg opp med psykologi isteden. Jeg har alltid vært nysgjerrig på hvordan folk fungerer, forteller han.

Han har ikke angret på kursendringen. Skrivekyndigheten ser han fram til å benytte når han nå skal være med på å utforme Psykologforeningens politiske budskap på oppdrag fra foreningens sentralstyre.

– Jeg er jo ansatt som byråkrat, ikke som politiker.

– *Men som mangeårig leder i spesialisthelsetjenesten har du vel dine kjepphester du også?*

– Ja, men jeg er ikke nødvendigvis mine egne kjepphester jeg skal fremme i rollen som fagsjef.

Men altså: Diagnosen «råtten bærebjelke» avviser han.

– Offentlig helsevesen har aldri ytt mer helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester enn i dag.

– *Hva er det da som ikke fungerer?*

– Jeg er enig i at deler av tjenestene er underfinansierte. «Prioriteringsregelen» som sier at psykisk helsevern skal ha prosentvis høyere vekt enn somatikken (den gylne regel, red.anm.) fungerer ikke. Mange steder overveldes vi, fordi stadig flere søker hjelp uten at budsjettutviklingen følger med, sier han.

« For å få politisk gjennomslag, må vi klare å lage et budskap som beslutningstakerne forstår. Da må vi nok gjøre en avgrensings- og prioriteringsjobb.»

Kim Edgar Karlsen

Kvalitetsmål

– *Så det er mer penger vi trenger?*

– Ja, men ikke bare det. Ikke alle forbedringer koster penger. Det handler også om å utvikle måten vi jobber på.

– *Kan du gi et eksempel?*

– Vi bruker for mye tid på å måle og registrere alt vi gjør, men ikke om det virker. Å innføre bedre kvalitetsmål og metoder for å vurdere om pasientene får det bedre, er ikke nødvendigvis så kostnadskrevenende, sier han.

Karlsen mener at psykologenes samfunnsposisjon tilsier at de i økende grad må ta ansvar for hvordan tjenestene fungerer og se på hvordan de kan jobbe på bedre måter.

– I kraft av at psykologers samfunnsmessige betydning har økt, har vi selv et betydelig ansvar for hvordan tjenestene utformes og forvaltes. Og det ansvaret må vi selvsagt ta, sier han.

Drømmejobben

Han mener det er drømmejobben han nå har fått. Blant annet fordi fagsjefstillingen gir ham en unik posisjon til å se psykologifaget i en større sammenheng, og til å målbære hvordan det kan tas i bruk flere steder i samfunnet enn i dag.

– Hovedsatsingsområdet «arbeid og utdanning» som ble vedtatt på landsmøtet er et eksempel på hvor bredt vi kan og bør jobbe. For eksempel hvordan vi kan gjøre psykologien til premissleverandør for et helsefremmende arbeidsliv.

– *Noen vil mene at hovedsatsingsområdet er for bredt. Især etter at «utdanning» ble heftet på i siste sving da det ble vedtatt på landsmøtet i november?*

– For å få politisk gjennomslag, må vi klare å lage et budskap som beslutningstakerne forstår. Da må vi nok gjøre en avgrensings- og prioriteringsjobb. Vi må peke ut konkretet mål for hva vi skal oppnå. Jeg vet at arbeidet med å operasjonalisere hovedsatsingsområdet er i full gang i sekretariatet. Jeg gleder meg til å henge meg på når jeg tiltrer i desember.

– *Hvordan blir det å tiltre en lederposisjon midt i en koronatid?*

– Det blir utfordrende. Min lederstil handler i stor grad om å kommunisere direkte med dem som er en del av teamet. Etter 12. mars er jeg blant dem som har savnet de fysiske møtene. Jeg liker å treffe folk på ordentlig, og det håper jeg vi kan få til på en måte som ivaretar smittevernet.

«Jeg har blitt overrasket over hvordan selv hardbarka erfarne

folk har blitt slått i bakken av slike prosesser. »

Kim Edgar Karlsen

Mediestress

På Wikipedia kan vi lese at den kommende fagsjefen underviser og veileder ved Psykologisk institutt, Universitetet i Oslo og ved Institutt for aktiv psykoterapi (IAP). I tillegg til å ha bakgrunn som journalist, har han spilt fotball på Sandefjord på et nivå han betegner som «semiproft».

– Du har sammen med Fanny Duckert ved flere anledninger skrevet om eksponering og stressmestring når man er i medienes søkelys. Hvorfor syns du det er et viktig tema?

– Mediebildet blir stadig mer personfokusert og intenst, ikke minst med inntoget av sosiale medier. Det er viktig å forstå de psykologiske konsekvensene av dette, for å få en mer kunnskapsbasert presseetikk og for å kunne hjelpe enkeltpersoner og familier som står midt i stormen. Jeg har blitt overrasket over hvordan selv hardbarka erfarne folk har blitt slått i bakken av slike prosesser.

Karlsen overtar jobben som sjef for fagpolitisk avdeling etter Åste Herheim, som har meldt overgang til Helsedirektoratet etter cirka to år i fagsjefstillingen.

TEKST

Per Halvorsen, journalist